

AANVRAAGDOSSIER NIEUWE OPLEIDING

MASTEROPLEIDING BURGERSCHAP EN KWALITEIT VAN SAMENLEVEN

Basisgegevens masteropleiding Burgerschap en Kwaliteit van Samenleven

Naam instelling(en)	Universiteit voor Humanistiek
Contactgegevens	Bezoekadres: Kromme Nieuwegracht 29, 3512 HD Utrecht Postadres: Postbus 797, 3500 AT Utrecht
Naam opleiding	Burgerschap en Kwaliteit van Samenleven
Internationale naam opleiding	N.v.t.
Taal	Nederlands
In geval dat de opleiding in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd: een toelichting op de aansluiting van de taalkeuze op de arbeidsmarktbehoefte	N.v.t.
In geval van een associate degree-opleiding, indien van toepassing: welke bve-instelling verzorgt mede de opleiding	N.v.t.
In geval van een joint degree-opleiding: welke instelling(en) verzorg(t)(en) mede de opleiding	N.v.t.
Opleidingsniveau	Wo-master

<p>Inhoud (korte beschrijving opleiding)</p>	<p>De masteropleiding Burgerschap en Kwaliteit van Samenleven¹, hierna afgekort tot BKS, leidt op tot academici die antwoord kunnen en willen geven op normatieve veranderingen in relaties tussen burgers en publieke organisaties en tussen burgers onderling.</p> <p>De samenleving vraagt meer van burgers, zoals eigen verantwoordelijkheid, zelforganisatie of omgang met culturele verschillen. De botsingen over opvattingen van het goede leven die dat oplevert veranderen de kwaliteit van samenleven, voor sommigen ten goede, voor anderen ten kwade. Illustratief is dat 'zorgen over sociale samenhang' steevast hoog - en vaak het hoogst - scoren in bevolkingsonderzoeken naar (on)tevredenheid. Tevens ergeren burgers zich regelmatig aan bestuurlijke bluf, terwijl dienstverleners zich verbazen of zorgen maken over burgerlijke woede en ongehoorzaamheid. De covid-crisis lijkt de noodzaak te vergroten om na te denken over vertrouwen (in de overheid en burgers onderling) en hoe het tot stand komt en behouden kan worden.</p> <p>De UvH interpreteert de "h" in dit verband als 'humanisering van publieke verhoudingen' als het antwoord op de druk die er staat op de kwaliteit van samenleven. Het betekent de menselijke maat terug in interacties tussen burgers en tussen burgers en instituties, waarbij niet het resultaatleidend is, maar mate waarin zowel burgers als professionals zich gehoord of gezien voelen.</p> <p>De daarvoor in bestuurlijke en maatschappelijke sferen ontwikkelde initiatieven als burgerparticipatie en burgerschapseducatie zijn beide sterk in opkomst in landelijk, regionaal en lokaal overheidsbeleid. Professionals daarin werkzaam hebben een kader nodig om om te gaan met verschillende opvattingen over kwaliteit van samenleven en geslaagde en minder geslaagde praktijken waarin deze tussen burgers onderling of in dialoog met publieke instituties tot uitdrukking komen.</p> <p>De master BKS richt zich op drie hiermee samenhangende kernvragen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is democratisch burgerschap, en wat kan burgerschap betekenen voor de kwaliteit van samenleven in een plurale samenleving met botsende normen en waarden? 2. Wat is ethische professionaliteit, en hoe kunnen professionals in hun interacties met burgers bijdragen aan kwaliteit van samenleven in bovengenoemde context 3. Hoe kan educatie (onderwijs, vorming en training) bijdragen aan democratisch burgerschap van (jonge) burgers en professionals?
--	---

¹ Een eerste versie van dit dossier in juni 2020 ingediend onder de naam Master Burgerschap, Educatie en Professionaliteit. De naamswijziging heeft niet tot verandering geleid van de inhoud van de opleiding.

Inrichting van de opleiding (indicatie curriculum per jaar, vakken, leerlijnen)

In de master staat het bevorderen van kennis, inzicht en bekwaamheden in ethisch professioneel handelen en het ontwikkelen van burgerschapskwaliteiten centraal.

Afgestudeerden kunnen (kritisch) reflecteren op en bijdragen aan een beleidscyclus (bij de overheid of bij maatschappelijke organisaties) waar woorden als *interactie*, *educatie* of *dialog* met regelmaat gebruikt worden. Ze kunnen beleid en praktijk analyseren en verbeteringen suggereren, op basis van morele en normatieve inzichten.

De studenten doen kennis en vaardigheden op en leren tevens hoe deze aangeboden kunnen worden aan leerlingen, cliënten, burgers, collega's of bestuurders.

In het eerste half jaar bouwen studenten een theoretische en methodologische basis op.

In de tweede helft van het curriculum doen studenten praktijkervaring op en passen zij de onderzoeksmethoden toe tijdens hun stageonderzoek en het schrijven van de thesis.

Programma		
Periode	Master Burgerschap en Kwaliteit van Samenleven	
I	Democratisch Burgerschap (7,5 ECTS)	Moral and citizenship education (7,5 ECTS)
II	Ethische professionaliteit (7,5 ECTS)	Methoden van onderzoek naar BKS(7,5 ECTS)
III	Stage (15 ECTS)	
IV	Masterthesis (15 ECTS)	

De eerste periode staat in het teken van hoe mensen burgerschap leren en uitoefenen. In het vak *Democratisch Burgerschap* (7,5 ECTS) worden verschillende theorieën over burgerschap behandeld, en worden deze toegepast op het heden ten dage onder beleidmakers en burgers prominente ideaal van zelforganisatie, dat wortels heeft in een lange humanistische traditie. Inleidingen op de wetenschappelijke literatuur gaan vooraf aan beschouwingen van uitvoerders over hedendaagse pogingen om burgerschap vorm te geven.

Parallel hieraan volgen studenten het vak *Moral and Citizenship education* (7,5 ECTS). Dit vak onderzoekt verschillende theoretische perspectieven op morele en burgerschapseducatie, waarbij in het bijzonder aandacht is voor de politieke en praktische contexten waarbinnen educatie plaatsvindt. Dit vak staat tevens open voor internationale uitwisselingsstudenten.

In periode II volgen studenten een vak rondom het tweede grote thema in de opleiding, *Ethische professionaliteit* (7,5 ECTS). In dit vak staan vragen centraal naar wat goed en kwaad is in interactie tussen professionals en cliënten, burgers

	<p>en leerlingen. Doel van het vak is om studenten oog te laten krijgen voor het ethische karakter van professioneel handelen, voor de mate waarin organisaties een systeem zijn of proberen te zijn waarin normen en waarden worden uitgedragen.</p> <p>Het vierde vak (in periode II) is <i>Methoden van onderzoek naar BKS</i>. Na een algemene introductie gewijd aan het schrijven van een onderzoeksvoorstel en de principes van datamanagement volgen studenten verplichte onderdelen over survey en mixed methods onderzoek en kwalitatieve analyse via het softwareprogramma Atlas-ti. Studenten schrijven vervolgens hun onderzoeksopzet aan de hand van workshops gewijd aan de principes van: participatieve observatie; kwalitatieve inhoudsanalyse; diepte-interviews; focus-groepen en tot slot evaluatieonderzoek.</p> <p>In periode III en IV gaan de studenten individueel aan de slag. De <i>onderzoekstage</i> van 15 ECTS in periode III vindt plaats in een publieke organisatie zoals een school, wijkteam, zorginstelling of politie. De stage heeft het karakter van de uitvoering van een bij voorkeur vergelijkend of exploratief onderzoek dat aansluit bij de situatie van de stageorganisatie.</p> <p>De probleemstelling voor dit onderzoek kent daarom zowel een fundamenteel wetenschappelijk als een praktijkgerichte relevantie. De master wordt afgerond met een individuele wetenschappelijke masterthesis van 15 ECTS.</p>
Studielast ²	60 EC
Vorm van de opleiding (voltijd, deeltijd, duaal)	Voltijd
Gemeente waar de opleiding wordt gevestigd	Utrecht
Doelgroep van de opleiding	<p>De Universiteit voor Humanistiek is een levensbeschouwelijke universiteit die vanuit een humanistische inspiratie wil bijdragen aan een rechtvaardige, zorgzame samenleving waarin alle mensen een zinvol leven kunnen leiden. Deze missie is richtinggevend voor het onderwijs en het onderzoek van de UvH.</p> <p>Het onderzoek en onderwijs van de UvH beweegt zich binnen het brede domein van de geesteswetenschappen en de sociale wetenschappen (<i>Humanities and Social Sciences</i>). Uitgangspunt van het onderwijs en het onderzoek van de UvH is <i>interdisciplinariteit</i>.</p> <p>De masteropleidingen van de UvH richten zich op breed geïnteresseerde studenten uit de domeinen Taal en cultuur en/of gedrags- en maatschappijwetenschappen, die een</p>

² Een masteropleiding in het hbo en het wo wordt voor 60 EC bekostigd. Bekostiging van een master voor meer dan 60 EC (hbo en wo) is alleen mogelijk voor de in de uitzonderingen genoemd in art. 7.4a lid 3 t/m 7 en 7.4b lid 3 t/m 7 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

	<p>interdisciplinaire, maatschappelijk relevante vervolgopleiding zoeken. De universiteit biedt momenteel drie opleidingen aan: de bacheloropleiding Humanistiek, de 3-jarige master Humanistiek (de ambtsopleiding tot Humanistisch Geestelijk Verzorger) en de éénjarige master Zorgethiek en Beleid.</p> <p>Traditioneel stroomt de grote meerderheid van de UvH-bachelor-studenten door naar de Master Humanistiek. De laatste jaren geeft een toenemend aantal studenten aan graag verder te willen met humanistiek, maar niet in de rol van Humanistisch geestelijk verzorger. De 3-jarige ambtsopleiding sluit dan minder aan bij hun toekomstige beroepsperspectief. Een deel van deze groep stroomt door naar de master zorgethiek, maar aangezien zorgethiek zich specifiek op de zorgsector richt biedt dit voor een grote groep humanistiek-bachelor studenten niet het gewenste beroepsperspectief.</p> <p>Jaarlijkse exit-enquêtes onder bachelorstudenten wijzen uit dat zij meer behoefte hebben aan een opleiding die vanuit humanistische waarden als rechtvaardigheid en zorgzaamheid een bijdrage levert aan overheid en samenleving. Niet aan een sociologische opleiding die zich concentreert op verhoudingen tussen groepen of de plek van een bepaalde groep in de samenleving, niet aan een bestuurskundige opleiding die de verhoudingen in de publieke zaak modelmatig onderzoekt, niet aan een filosofische opleiding die met name vragen aan andere filosofen aanreikt, maar aan een opleiding die het mogelijk maakt de morele kanten van de praktijken waarin we deelnemen aan de samenleving te belichten.</p> <p>De nieuwe master Burgerschap en Kwaliteit van Samenleven richt zich specifiek op deze groep studenten. Daarbij streeft de opleiding naar een instroom van 30 studenten, deels afkomstig uit de eigen bachelor. Verwachte instroom van buiten de UvH ligt rond de 35%.</p>
Croho (sub)onderdeel en motivering	Taal & cultuur
Geplande startdatum opleiding of nevenvestiging	1 september 2021
ISAT code van de opleiding	-
BRIN code van de instelling	23BF
Indien nadere vooropleidingseisen worden gesteld; voorstel daartoe	N.v.t.
Indien capaciteitsbeperking wordt ingesteld; de hoogte ervan	N.v.t.